

Redogörelse för samråd om förslag till LIS-plan för Vilhelmina kommun

Samrådshandlingen för Vilhelmina kommuns LIS-plan (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen) skickades ut på samråd 15 mars 2018 till myndigheter, organisationer, föreningar och företag som bedömdes berörda av planutkastet samt till de kommunala förvaltningarna/bolagen och de politiska partierna. Dessutom har materialet kunnat laddas ned från kommunens webbplats www.vilhelmina.se. Under samrådet har samrådsmöte med allmänheten hållits, i Vilhelmina den 7 mars 2018, i Saxnäs den 22 mars 2018 samt i Dikanäs den 26 mars 2018. Totalt har 15 skriftliga yttranden gällande LIS inkommit, vilka sammanfattas och bemöts nedan.

Sammanfattning av yttrande	Kommunstyrelsens bemötande
Vilhelmina södra sameby (2018-03-03)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
1. Ingen erinran mot planförslaget.	1. Yttrandet noteras. Ingen åtgärd krävs i planhandlingen.
SMHI (2018-03-15)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
2. Områden som är översvämningskänsliga idag samt i ett framtida, förändrat klimat bör tydligt utpekade/beaktas och riktlinjer för områdenas användning bör finnas. Kommunen bör vara mycket restriktiv till etablering av bostadsbebyggelse och samhällsviktiga funktioner i dessa områden.	2. LIS-planen är ett tillägg till kommuntäckande ÖP och måste därför läsas tillsammans med denna. Redogörelse för klimatförändringar, climateffekter och översvämningskänsliga områden samt riktlinjer för exploatering av dessa ges i kommuntäckande ÖP. Kriterierna för utpekande av LIS-områden, vilka anges i tillägget, undantar bl.a. ras-, skred- och översvämningskänsliga områden från att utpekas för LIS. Ingen ändring görs i planhandlingen.
Sametinget (2018-03-19)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
3. Det bör framgå av planförslaget om samebyarna involverats i arbetet med LIS-planen.	3. Inom ramen för projektet Grön ÖP inbjöds och deltog de samiska intressena i kommunen i översiktsplanearbetet på ett tidigt stadium, främst genom samebyar och sameföreningar, men även genom enskilda personer. Deltagandeprocessen finns väl dokumenterad i ord och bild, bl.a. i publikationen "Grön översiktsplanering i fjäll- och fjällnära landskap" (https://www.storslagnafjall.se/nyheter/Lista/2018-3/ny-rapport-om-gron-oversiktsplanering-i-fjall--och-fjallnara-landskap/). Kommunen anser att det väsentliga är att de samiska intressena inbjöds och tog möjligheten att aktivt delta samt att inflytandet på den slutgiltiga planen bearbetas vidare under genomfört samråd och kommande utställning, inte att deltagandet redovisas explicit. Ingen ändring görs i handlingen.
4. Rennäringen bör nämnas i avsnitt 3.2 "Befolkning, bebyggelse och näringsliv".	4. Texten i avsnitt 3.2 kompletteras.
5. Skrivningar om riksintresse för rennäringen och renskötselns beroende av funktionella samband i landskapet bör tillföras LIS-planen.	5. LIS-planen är ett tillägg till kommuntäckande ÖP och måste därför läsas tillsammans med denna. Redogörelse gällande riksintresse för rennäringen samt kumulativa effekter på renskötseln från annan markanvändning och renskötselns behov av funktionella samband i landskapet anges i kommuntäckande ÖP, liksom vägledningar för att värna samisk kultur och språk, riksintressen och grön infrastruktur av betydelse för renskötseln. Ingen ändring görs i handlingen.

Lantmäteriet (2018-02-23)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
6. Lantmäteriet lämnar yttrande om ÖP endast om Länsstyrelsen begärt detta och har därför inga synpunkter.	6. Yttrandet noteras. Ingen åtgärd krävs i planhandlingen.
Post- och telestyrelsen, via Länsstyrelsen Västerbotten (2018-03-27)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
7. Post- och telestyrelsen lämnar generell information och rekommendationer beträffande bl.a. plan- och exploateringsärenden utifrån myndighetens uppdrag.	7. Yttrandet noteras. Ingen åtgärd krävs i planhandlingen.
Länsstyrelsen Västerbotten (2018-03-27)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
<p>8. Planförslaget bör kompletteras med GIS-skikt till utställningen.</p> <p>9. Potentiella (gula) områden kan misstolkas och bör tas bort från planhandlingen. Olämpliga (röda områden) bör redovisas i kommunövergripande ÖP.</p> <p>10. Under 2.1.3 anges att LIS avser utveckling som ”ger eller upprätthåller...”, vilket inte är korrekt med hänvisning till Prop 2008/09:119, s 107.</p> <p>11. Under 5.3 ska det framgå att detaljplan krävs för prövning om bostadsbebyggelse avses uppföras på längre avstånd från befintlig bebyggelse, enl. Prop 2008/09:119, s 71.</p> <p>12. Under 5.3.5 anges att skäl 3 för strandskyddsdispens är tillämpligt vid anläggande av grillplatser, vindskydd etc. Länsstyrelsen påpekar att skäl 3 endast kan användas om åtgärderna inte kan förläggas utanför strandskyddszonen. Liknande åtgärder, av mindre omfattning, kan möjligen undantas från strandskyddsdispens om strandskyddets syften inte skadas.</p> <p>13. Indikation på lämplig/rimlig storlek för utpekade LIS-områden kan utläsas ur befintliga avgöranden i Mark- och miljööverdomstolen.</p> <p>14. Länsstyrelsen ifrågasätter relevansen av att redovisa kartan över regionala undantag, främst för att den i det redovisade formatet är svårläst.</p> <p>15. Utpekade LIS-områden bör inte utgöra en bilaga i planhandlingen.</p> <p>16. MKN Vatten. Samrådshandlingen saknar beskrivning av MKN Vatten. MKN och status bör redovisas för varje LIS-område. (Lämplig information för sådan redovisning lämnas i yttrandet.)</p>	<p>8. Planförslaget kompletteras med GIS-skikt till utställningen.</p> <p>9. De gula områdena ska visa på kommunens intention att utveckla LIS-planen genom att utreda och ev. byta ut/lägga till områden lämpliga för LIS utifrån löpande utvärdering av planens aktualitet. Text i planhandlingen kompletteras för att tydliggöra detta syfte ytterligare. Olämpliga (röda) områden tillförs den övergripande redovisningen av LIS i kommuntäckande ÖP.</p> <p>10. Texten ändras till att exploatering med LIS-skäl ska bidra till utveckling, med tillägget att kommunen avvaktar följden av Naturvårdsverkets utredning om att LIS även ska anses som skäl för att <i>upprätthålla</i> positiv ekonomisk utveckling. I Vilhelmina kommun är just upprätthållna förutsättningar i många fall avgörande för vidare utveckling.</p> <p>11. Länsstyrelsen baserar sitt krav på en tio år gammal proposition, vilken kommunen inte anser kan betraktas som styrande idag. Kommunen avser dock informera sig om utredningar och avgöranden i nutid som kan stötta i denna typ av prövning. Ingen åtgärd genomförs i planhandlingen.</p> <p>12. Texten revideras utifrån länsstyrelsens yttrande.</p> <p>13. Yttrandet noteras. Text i planhandlingen revideras utifrån länsstyrelsens yttrande.</p> <p>14. Kartan från 1979 bör redovisas som en upplysning av att den finns och hur den ser ut. Förklaring tillförs kartan liksom information om var originalet finns.</p> <p>15. Bilaga C i samrådshandlingen, med detaljbeskrivningar av resp. LIS-område, inordnas som sista kapitel i planhandlingen.</p> <p>16. Planhandlingen kompletteras med beskrivning och bedömning utifrån yttrandet.</p>

17. Rennäring/riksintresse rennäring. Rennäringen bör nämnas under avsnitt 3.2. Planhandlingen bör kompletteras med en utveckling av skrivningen om riksintresse för rennäring och vikten av funktionella samband.

18. Natur/Miljö. För att minimera risk för skador på byggnadsverk inom LIS-områden belägna invid reglerade vattendrag måste ta hänsyn tas till regleringsamplitud samt ev. behov av potentiellt natur- och miljöpåverkande erosionsskydd.

19. Säkerhet (ras, skred, erosion m.m.). Länsstyrelsen och SGI instämmer i kommunens urvalskriterier för lämpliga LIS-områden med avseende på säkerhetsrisker.

20. Kulturmiljö. I planens redovisningar av allmänna intressen bör redaktionella ändringar göras med avseende på att och hur de olika myndigheternas ansvar för kulturmiljöer redovisas.

21. Trafik. Bebyggelsefritt avstånd från vägar är 12 m för riksvägar. Trafikverket är restriktiva till nya anslutningar mot allmän väg.

22. Områdesspecifika synpunkter.

Generellt: Berörda riksintressen ska belysas för området och för framtida exploaterings eventuella konsekvenser.

1. Storvall: Inom riksintresse för friluftsliv samt rörligt friluftsliv och turism.

2. Lövberg: Inom riksintresse för friluftsliv samt rörligt friluftsliv och turism. Berörs av riksintresse för naturvård. Det finns fyra registrerade fornlämningar inom området, vilket kan indikera att det finns ytterligare lämningar. P.g.a. brant sluttande strandpartier kan avstånd med fördel ges med avseende på fri passage.

3. Saxnäs: Inom riksintresse för friluftsliv samt rörligt friluftsliv och turism.

Två fornlämningar finns i/direkt anslutning till området, vilket kan indikera att det finns ytterligare lämningar.

5. Nordansjö: Södra delen berörs av riksintresse flyttled för rennäringen. Delen sydost om Nordansjö 1:28 ska därför utgå.

6. Nästansjö: Norra delen av området är belägen längre än 200 m från befintligt bostadshus och ska därför utgå alt. ska anges att området måste

17. Texten i avsnitt 3.2 kompletteras gällande rennäring. LIS-planen är ett tillägg till kommuntäckande ÖP och måste därför läsas tillsammans med denna. Redogörelse gällande riksintresse för rennäringen samt kumulativa effekter på renskötseln från annan markanvändning och renskötseln behov av funktionella samband i landskapet anges i kommuntäckande ÖP, liksom vägledningar för att värna samisk kultur och språk, riksintressen och grön infrastruktur av betydelse för renskötseln. Ingen ändring görs i planhandlingen.

18. LIS-planen är ett tillägg till kommuntäckande ÖP och måste därför läsas tillsammans med denna där frågor kring översvännings- och erosionsrisk hanteras ingående. LIS-planen uttrycker tydligt att områden utsatta för översvännings- och erosionsrisk inte ska utpekade som LIS-områden. Ingen ändring görs i handlingen.

19. Yttrandet noteras. Ingen åtgärd genomförs i planhandlingen.

20. Ändringar/tillägg avseende kulturmiljöer av allmänt intresse genomförs i planhandlingen i enlighet med länsstyrelsens yttrande.

21. Yttrandet noteras. Synpunkterna rör allmängiltiga bestämmelser/riktlinjer. Inga ändringar görs i LIS-planen.

22.

Generellt: Motiverade bedömningar belyser ev. framtida exploaterings konsekvenser för riksintressena. Vägledningar anges för att undvika/minimera framtida exploateringar samt eventuella konsekvenser av dessa. Ev. berörda riksintressen tillförs i områdeskartorna. Viss komplettering av bedömningar och vägledningar görs i planhandlingen.

1. Storvall: Se generell kommentar gällande riksintressen.

2. Lövberg: Se generell kommentar gällande riksintressen. Angivelse om registrerade fornlämningar ändras och vägledning kompletteras gällande uppmärksamhet på ytterligare fornfynd. Vägledning om hänsyn till strandens topografi anges redan, liksom principiella rekommendationer i planhandlingen gällande fri passage, varför inga ändringar görs i planhandlingen.

3. Saxnäs: Se generell kommentar gällande riksintressen. Vägledning kompletteras gällande uppmärksamhet på ytterligare fornfynd.

5. Nordansjö: Kommunen delar inte länsstyrelsens bedömning av att riksintresse för rennäring berörs av föreslaget område. Området utpekade för exploatering på land. Som vägledning anges att exploateringar ska samrådas med Vilhelmina norra sameby.

6. Nästansjö: Se 11. I samråd med skogsstyrelsen tillförs en vägledning gällande att vaksamhet bör iaktas beträffande potentiell nyckelbiotopsklassning.

<p>detaljplaneläggas för bostäder. Genomförd inventering visar på att delar av området kan ha förutsättningar att klassas som nyckelbiotop. Närmare inventering (i samråd med skogsstyrelsen) behövs för att utreda klassning och om området ev. bör utgå.</p> <p><u>7. Malgonäs:</u> Norra delens ändrar uppvisar avstånd längre än 200 m från befintlig bebyggelse och området bör därför kortas alt. ska anges att området måste detaljplaneläggas för bostäder. I det södra området är en 400-500 m lång sträcka mycket smal och inte möjlig att exploatera pga närhet till väg, varför den bör utgå. Norra delen av det södra området omfattar åkermark, varför planhandlingen ska redogöra för intrångseffekter</p> <p><u>8. Solliden:</u> Södra delen av området är belägen längre än 200 m från befintligt bostadshus och ska därför utgå alt. ska anges att området måste detaljplaneläggas för bostäder. Norra delen berörs av riksintresse flyttled för rennärigen. Delen norr om Karlsbacka 1:80 ska därför utgå.</p> <p><u>9. Svannäs:</u> Södra delen av området är belägen längre än 200 m från befintligt bostadshus och ska därför utgå alt. ska anges att området måste detaljplaneläggas för bostäder.</p>	<p><u>7. Malgonäs:</u> Se 11. Den smala strandremsan mellan väg och strand som avses utgår ur LIS-området. Vägledning om noggrann avvägning vid etablering som berör rationellt brukbar jordbruksmark finns. Intrångseffekt gällande åkermark får avgöras av markägaren på förekommen anledning.</p> <p><u>8. Solliden:</u> Se 11. En del av det föreslagna områdets norra del tas bort för att inte inkräkta på riksintresse för rennärigen.</p> <p><u>9. Svannäs:</u> Se 11.</p>
<p>Dorotea kommun (2018-03-29)</p>	<p>Kommentar/avsedd ändring i planhandling</p>
<p>23. Dorotea kommun berörs inte av planförslaget och har inget att erinra.</p>	<p>23. Yttrandet noteras. Ingen åtgärd krävs i planhandlingen.</p>
<p>Storumans kommun (2018-03-29)</p>	<p>Kommentar/avsedd ändring i planhandling</p>
<p>24. Den kommuntäckande översiktsplanen pekar ut tre kärnområden för bebyggelseutveckling, men förslag på LIS-områden finns bara inom två (Tätorten och Kultsjödalen) – ej i Vojmådalen.</p>	<p>24. I dagsläget är intresse och tryck på exploatering av strandområden i Vojmådalen låg, varför Vilhelmina kommun i detta skede valt att inte inventera något förslag till LIS-område där. Intresset i Vojmådalen kan dock öka i framtiden, vilket är en anledning till att ”gula” områden – intressanta för utredning – redovisas i planförslaget.</p>
<p>Strömsunds kommun (2018-03-29)</p>	<p>Kommentar/avsedd ändring i planhandling</p>
<p>25. Strömsunds kommun berörs inte av planförslaget och har inget att erinra.</p>	<p>25. Yttrandet noteras. Ingen åtgärd krävs i planhandlingen.</p>
<p>Nästansjö byalag (2018-03-29)</p>	<p>Kommentar/avsedd ändring i planhandling</p>
<p>26. Befintligt förslag till LIS-område bör utökas ända ned till Björnviken (enl. karta). Motiveringen är att det på denna sträcka redan finns fritidshus och vägar som möjliggör anslutning mot väg 1088.</p>	<p>26. Det föreslagna området kan vara lämpligt för LIS, men en inventering behövs för att avgöra detta. Området läggs därför till i LIS-planens bilaga med utredningsområden (gula områden) inför ev. framtida revideringar av LIS-planen.</p>
<p>Nils Åslund och Evelina Danielsson (2018-03-31)</p>	<p>Kommentar/avsedd ändring i planhandling</p>
<p>27. Undertecknade av yttrandet har inventerat ett område söder om Insjön/Stensjön, Saxnäs enligt skogsstyrelsens checklista för nyckelbiotopsinventering och funnit höga naturvärden i enlighet med bl.a. länsstyrelsens bedömning av Bijelite-området som ”ett stort och mycket varierat område med fjällnära ur- och naturskogar med mycket höga naturvärden.”. Det inventerade området bör upptas i LIS-planen som olämpligt för exploatering.</p>	<p>27. Yttrandet noteras för vidare planarbete. Området saknar förutsättningar som LIS-område. Ingen åtgärd görs i planförslaget.</p>

Helene Engström (2018-03-31)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
<p>28. En fortsatt utredning av LIS-områden i Svannäs är önskvärd då det finns planer på framtida bostadsbyggande i område markerat på karta.</p>	<p>28. Det markerade området är beläget inom ett utredningsområde (gult område) för LIS, vilket innebär att området kan vara lämpligt för LIS, men att det måste inventeras för att det ska vara möjligt att avgöra detta. Vidare vill kommunen understryka att LIS avser exploatering av <i>allmänt</i> intresse för landsbygdsutveckling.</p>
Malin Lundqvist och Daniel Liljekvist (2018-03-29)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
<p>29. Önskar mer information om situationen gällande strandskydd och LIS invid Vojmsjön.</p>	<p>29. Generellt strandskydd av 100 m från strandlinjen råder runt hela Vojmsjön. Vojmsjöns stränder är i hög omfattning utsatt för översvämnings- och/eller rasrisk och därav direkt olämplig för LIS. I bilaga till förslag till LIS-plan anges sträckor invid Vojmsjön i höjd med S. Tresund, N. Tresund samt Västanbäck som möjliga utredningsområden för LIS. Inventeringar av dessa områden krävs dock för att avgöra deras lämplighet.</p>
Kultsjödalen (2018-03-31)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
<p>30. Mot bakgrund av gällande lagstiftning är formuleringen i [...] LIS-plan om att ”Alla kommuner i Sverige <i>ska</i> peka ut områden vid sjöar och vattendrag på landsbygden där det kan vara lämpligt att göra undantag från strandskyddet, så kallade LIS-områden.” är direkt felaktig. <i>Ska</i> bör bytas mot <i>kan</i>.</p> <p>31. Kommunen bör inte gå vidare med LIS-planen utan ett bättre underlag:</p> <ul style="list-style-type: none">- Deltagandeprocessen i LIS-planeringen bör anses som undermålig med tanke på högt ställd strävan och lågt deltagande vid möten samt att olika personer deltog, vilket måste ha försvårat återkoppling. <p>- Metoden för utpekande av förslag till LIS-områden är tveksam. Enskilda/särintressen har tillåtits peka ut områden som inventerats av kommunen och det är oklart vilken kompetens och metod som använts vid</p>	<p>30. <i>Ska</i> byts mot <i>kan</i> i planförslaget.</p> <p>31. LIS-planens underlag:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kommunen har bjudit in till tidigt deltagande i LIS-planering genom brev till bya-/intresseföreningar i föreningsregistret samt annons i Vilhelmina aktuellt. Inbjudan till tidigt deltagande (två på varandra följande fokusgrupper) i den kommun-täckande planeringsprocesser, gick ut genom upprepade annonser i Vilhelmina aktuellt, affischer lokalt i byar, kommunens hemsida och facebook (via lokala kontakter). Inför slutligt samråd gällande båda planförslagen annonserades i Vilhelmina aktuellt och på kommunens hemsida/facebook. Gensvaret varierade både geografiskt sett över kommunen och inom olika intressegrupper, vilket inte är unikt för Vilhelmina kommun. Där fokusgrupp omgång två gällande kommun-täckande ÖP fick ställas in pga för få anmälda sändes sammanställt material ut till deltagarna från första fokusgruppen för återkoppling, spridning och möjlighet till synpunkter. De möten som kunde genomföras och synpunkter som inkommit har medfört mycket värdefulla bidrag och kommunen ser positivt och med förhoppning på det vidare ÖP-arbetet i kommunen utifrån ett bredare och ökat intresse samt en ökad förståelse för betydelsen av översiktsplanering som ett tungt, vägledande beslutsunderlag.- Olika byar och intressen inbjöds lämna förslag på lämpliga LIS-områden utifrån sin erfarenhet och kunskap. Det mindre antal av dessa områden som inventerades valdes utifrån ett samlat ekologiskt, socialt och ekonomiskt långsiktigt perspektiv

<p>inventeringarna. Då Vilhelmina kommun inte har någon tidigare erfarenhet av LIS-områden bör försiktighetsprincipen tillämpas vad gäller antalet LIS-områden samt att de LIS-områden som eventuellt blir verklighet ska föregås av en grundlig inventering av naturvärden och att klimatförändringen tas i beaktning.</p> <ul style="list-style-type: none">- Det krävs en bättre klimatanalys samt att inventeringen av LIS-områden görs om för att säkerställa att naturvärden uppmärksammas och respekteras, särskilt då en resurs som kan tyckas oviktig idag kan komma att vara livsavgörande i framtiden. Exempel på en sådan resurs är jordbruksmark och Lövberg är exempel på ett LIS-område med höga naturvärden, som unika fågelarter, samt hög andel jordbruksmark som historiskt sett haft stor betydelse för självhushållning och som kan komma att återigen få framstående betydelse till följd av bl.a. klimatförändringar. Skrivningarna gällande noggranna avvägningar vid etableringar som berör rationellt brukbar jordbruksmark är för tunna för att säkra denna resurs.- En starkare motivering bör ges till varför och hur kommunen ser fritidshusbebyggelse som bidrag till långsiktig utveckling.- Misstro finns gällande om kommunen klarar av att genomföra framtida översiktsplanering, inkl. LIS, som levande planeringsprocesser och oro finns för effekterna av antagna, icke reviderade planer om den levande planeringsprocessen uteblir.	<p>på utvecklingen av kommunen som helhet med fokus på kärnområden för bebyggelseutveckling, vilket förklaras närmare i såväl LIS-plan som kommuntäckande översiktsplan. Inventeringen har genomförts av kommunens miljö- och byggnadsinspektörer utifrån regionala bedömningsgrunder ("Bedömningsgrunder för stränders naturvärden - Översiktlig vägledning för inventering av stränders naturmiljöer i Västerbottens län") och med avseende på byggnadsteknisk lämplighet. I konsekvensbedömningen lyfts de osäkerheter som kommunen identifierar med avseende på utpekandet av LIS-områden och där anges bl.a. behov av ytterligare undersökningar av områdena inför dispens- och bygglovsgivning samt kommunens avsikt att ändra eller helt ta bort områden om ytterligare fakta kring status för natur- och kulturmiljö på land och/eller i vatten framkommer.</p> <ul style="list-style-type: none">- En redogörelse för förväntade klimatförändringar och effekter av dessa, som strategiska utgångspunkter för översiktsplaneringen, görs i den kommuntäckande ÖPn, avsnitt 2. LIS-planen är ett tillägg till den kommuntäckande översiktsplanen och måste läsas tillsammans med denna. Klimataspekterna har vägts in i utpekandet och inventeringen av förslag till LIS-områden. Det geografiska läget för samlad bebyggelse inom utpekade kärnor för bebyggelseutveckling möjliggör bättre förutsättningar med avseende på miljömässigt och ekonomiskt fördelaktiga vatten- och avloppslösningar samt tillgång till befintlig infrastruktur. Områden med risk för översvämning, ras- och skred till följd av naturliga och klimatrelaterade variationer har inte pekats ut som lämpliga för LIS. Den rationellt brukbara jordbruksmarkens potentiella värde uppmärksammas och krav på noggranna avvägningar ställs när exploateringar berör/riskerar beröra sådan jordbruksmark. På sikt behöver kommunen fördjupa sin kunskap kring kommunens jordbruksmark och bedömning av dess betydelse i framtiden. Vidare utredning av frågan tillförs som målsättning i den kommuntäckande planen och läggs till den separata arbetsstrategi som antas parallellt med planen.- Kommunen håller med om att fritidshusboende i dagsläget inte genererar så stora <i>direkta</i> skatteintäkter och att det finns en viss konkurrens med det lokala näringslivet genom privat uthyrning. Det finns dock även goda exempel i kommunen där den privata uthyrningen knyts till det lokala näringslivet och därigenom stärker dess kapacitet. Bedömningen görs att ett väl strukturerat fritidshusbyggande och –boende genererar tillväxt i kommunen genom ett ökat behov av varor och tjänster från det lokala näringslivet samt fördelaktiga nätverks- och samverkansstrukturer.- Översiktsplanering, särskilt med bra deltagandeprocesser, är ett omfattande arbete som är väl dokumenterat som utmanande för de flesta kommunerna och särskilt geografiskt stora och glest befolkade kommuner som Vilhelmina.
---	--

	<p>Översiktsplaneringen är dock lagstadgad och Vilhelmina kommun har för avsikt att <i>minst</i> uppfylla lagstiftningens krav genom att pröva planens aktualitet varje mandatperiod och revidera efter behov. ÖP är dock inte juridiskt bindande, utan ska ha en vägledande funktion, vilket medger att kommunen kan välja andra vägar än de som uttrycks i planen om fakta framkommer som förordar detta. Det innebär även att kommunen <i>ska</i> pröva hela planen, men att möjligheten också finns att revidera delar av planen, löpande efter behov, vilket kanske inte är optimalt, men bör vara genomförbart inom kommunens resursmässiga ramar. På så sätt kan planeringen hållas levande och aktuell.</p>
Västerbottens museum (2018-03-29)	Kommentar/avsedd ändring i planhandling
<p>32. I yttrande över kommuntäckande ÖP, avsnitt 3.2.3: Kulturmiljöer bör ingå i vad som inte ska äventyras vid LIS. Alla föreslagna LIS-områden innehåller fornlämningar i större eller mindre utsträckning.</p>	<p>32. Precisering av olika typer av kulturmiljöer av allmänt intresse tillförs planförslaget i enlighet med länsstyrelsens yttrande (20.). Registrerade fornlämningar markeras ut i kartutsnittet över föreslagna LIS-områden.</p>